

ASKEBY JUBY
GESTALTNINGSPROGRAM
23-08-31

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FÖRUTSÄTTNINGAR	3
HUR SER DET UT IDAG?	4
ILLUSTRATIONSPLAN	7
SEKTIONER	8
MASSHANTERING	9
KARAKTÄR PARK- OCH GRÖNYTOR	10
VEGETATION OCH ARTFÖRSLAG	12
UTRUSTNING	13

UPPDRAG

Uppdragsnamn:	Förprojektering för detaljplan i Askeby för del av Juby 14:37
Titel på rapporten:	Gestaltningssprogram
Datum:	2023-08-31

MEDVERKANDE

Beställare:	Linköpings kommun
Kontaktperson:	Per Oldfeldt, Victora Blomberg, Linda Moström
Konsult:	Tyréns AB
Uppdragsansvarig:	Mikael Fredriksson, Uppdragsledare
Handläggande landskap:	Amanda Söderling, Landskapsarkitekt
Granskning landskap:	Josefin Svensson, Landskapsarkitekt

BAKGRUND

Detaljplaneområdet ligger i Askeby, ca 1,5 mil från Linköping. Detaljplanens syfte är att pröva lämpligheten för bostäder inom området. Projektet förväntas bidra med blandade bostäder och upplåtelseformer i form av småhus och grupphus (par- eller radhus). I tidiga skisser har sammanlagt ca 50 nya bostäder inom området föreslagits.

UPPDRAGET

Tyréns har fått i uppdrag att ta fram en förprojektering för området i Askeby. Uppdraget omfattar förprojektering av gator och grönområden och framtagande av en masshanteringsplan. Detta gestaltungsprogram har tagits fram i syfte att fungera som underlag till detaljplanen. Gestaltungsprogrammet visar disposition av parkmarken, tänkta funktioner och

gestaltungsprinciper inom området. Gestaltungsprogrammet syftar till att ligga till grund för vidare arbete med området i kommande skede.

PLATSEN

Området för detaljplanen ligger på brukad åkermark och omgärdas av skog, betesmark, villabebyggelse och en förskola. Ett viktigt landmärke med siktlinjer från området är den gamla klosterkyrkan med anor från 1100-talet. Öster om området finns ett kuperat beteslandskap med värdefull natur som utgör en viktig siktlinje då den ligger på en högre höjd än

planområdet. I omkringliggande skog och betesmark finns motionslingor och promenadvägar som är viktiga att bevara kopplingarna till.

Karta över Askeby med viktiga målplatser och mötesplatser. Underlagskarta från Lantmäteriet.

Vy över det öppna åkerlandskapet med holmar och ridå av skog. Kraftledningen som går över området grävs ner.

Kulturväg över åkern nyttjas som koppling till motionsspår

Akerholme med kyrkan, skolan och betesmark i bakgrunden.

Akerholme med brynvegetation.

Befintligt dike som löper över åkern.

Berg i dagen i södra delen av planområdet.

Stolpar i befintligt staket har värdefull sotlav, tas tillvara inom området.

Betesmark utanför planområdets södra sida.

Lund med vitsippor till öster om pelarsalen av björk.

Pelarsal av björkar, marken betas.

Stenmur i områdets västra sida med vyer ut mot åkerlandskapet.

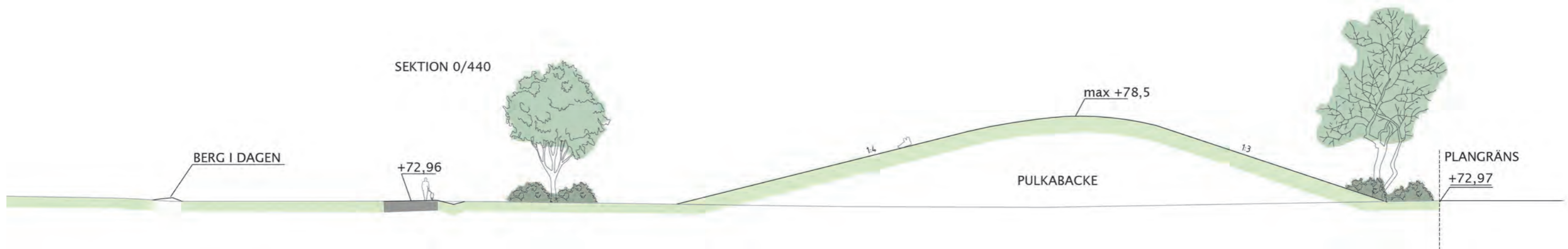
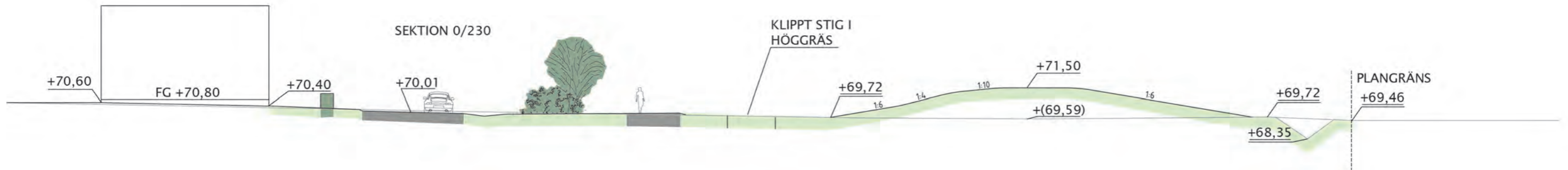
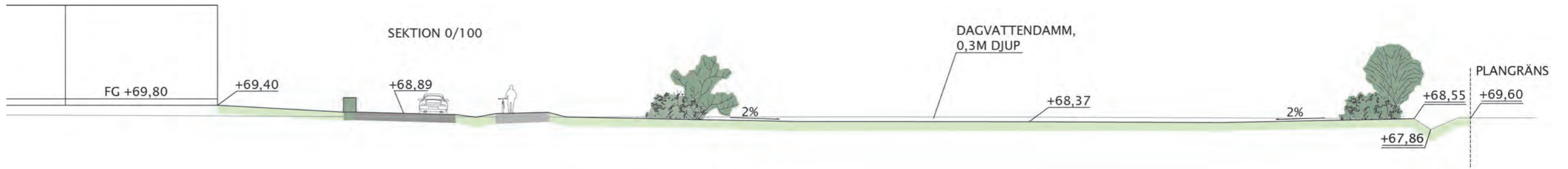
Innanför stenmuren i väster finns kojbyggen och grillplats.

Befintliga stigar i åkerns södra kant som leder från villabebyggelsen till befintliga motionsspår.

SKALA 1:250 (A3)

 Fyllning med matjord på naturinspirerade parkytor, tjocklek 150 mm. Sammanlagt 3000m³.

 Fyllning med matjord på brukad mark öster om befintligt dike, tjocklek ca 100 mm. Sammanlagt 2400m³.

I förprojekteringen beräknas den totala mängden matjordsavtagning bli ca 5400m³ och den totala schakten (gata, gc-bana, VA, lektyor och damm) ca 4700m³.

I planen föreslås att nya kullar modelleras inom området för att omhänderta massorna inom projektet. Den högsta kullen är placerad sydöst om lekytan och är även tänkt att fungera som pulkabacka.

Övriga kullar i planen gestaltas flackare för att inte störa befintliga siktlinjer inom området.

Kullarna beräknas sammanlagt kunna omhänderta 4700m³ vilket motsvarar den totala mängden schakt inom projektet.

För att ta tillvara överskottet av matjord föreslås att ett tunt lager av matjord (ca 150 mm) läggs ut på de naturinspirerade parkytorna inom planen. I de lägen där nya träd och buskar föreslås att planteras kan mer tillvaratagen matjord användas i växtbäddens översta lager. Dessa ytor kan omhänderta ca 3000m³ matjord.

Utöver detta föreslås att ca 100 mm matjord läggs ut i ett jämt lager på den brukade markytan öster om det befintliga diket. Denna yta skulle kunna ta tillvara ca 2400m³ matjord. På så vis skulle massbalans uppnås.

Avser	Schakt	Matjordsavtagning	Fyllning schakt	Fyllning matjord
Gata, gc-bana, VA, dike, damm och lektya	4700m ³	5400m ³		
Kullar			4700m ³	
Naturinspirerad parkyta				3000m ³
Brukad mark öster om dike				2400m ³

- **DAGVATTENDAMM**
Yta för hantering av dagvatten. Anläggs med fuktäng som slås två gånger om året. Nya träd och buskar planteras. Dammen är en torr-damm som kan nyttjas till vistelse och lek då den oftast är torr.
- **NATURINSPIRERAD PARKYTA**
Karakteren med de befintliga åkerholmarna bevaras och förstärks med ny vegetation. Ytorna sås med ängsfröblandning anpassad till ståndorten och slås två gånger per år. På utvalda delar hålls stigar och ytor för vistelse kortklippa. Nya träd och buskar planteras i ängsytorerna.
- **NATURYTA MED HÖGGRÄS**
Ytor som i låg utsträckning påverkas av den nya planen. Här får naturen hävda sig själv utan stödsädd. Driftas som höggräs, slås två gånger per år.
- **LEK- OCH UMGÄNGESYTOR**
Parkyta med närlekplats och vistelseyta för grill och umgänge. Ytorna anläggs med bruksgräs som klipps kort under hela vegetationperioden. Anläggs i området runt lek- och vistelseytan i sydöstra hörnet och på den öppna gräsplanen för fri lek söder om dagvattendammen. Bruksgräs anläggs även i en remsa längs med gatan, gc-banan och längs med häckar.
- **PULKABACKE**
Anläggs av tillvaratagna massor med höggräs som slås två gånger om året. Lägre kullar modelleras upp i övriga delar av planområdet för att inte störa befintliga siktlinjer.

Högräs bredvid klippt gräs i den naturinspirerade parkmiljön.

Pulkabacke anlagd av tillvaratagna massor.

Torrdammen kan nyttjas till lek och vistelse.

Naturinspirerad parkyta mellan husen.

Närlekplats med basutbud för barn 0-11 år.

Grillplats anläggs i anslutning till närlekplatsen.

ASKEBY

VEGETATION OCH ARTFÖRSLAG

Ny vegetation i området ska utgöras av övervägande inhemskt material och anpassas till ståndorten på platsen. Marken består av odlad åkermark med delvis sandig jord och delvis lerig jord. Växtmaterialet anpassas till fuktgradienter och mikroklimat inom området.

1. Förslag på större träd att plantera i de öppna delarna av parkområdet.

- Quercus robur - skogsek

- Tilia cordata - skogslind
- Aesculus carnea 'Briotii' - hästkastanj

Förslag på buskar och mindre träd att förstärka brynet runt befintliga åkerholmar med.

- Crataegus monogyna - trubhgatorn
- Rosa canina - stenros
- Malus toringo var sargentii E - bukettapel
- Rosa mollis E - hartsros

Förslag på lökar att plantera längs med gc-banan och på utvalda platser i parkytorna.

- Tulipa sylvestris - vildtulpan
- Narcissus spp- narcisser

2. Förslag på träd och buskar att plantera i området runt lekplatsen och vistelseytan söder om lekplatsen.

- Prunus avium - fågelbär
- Malus sylvestris - vildapel
- Betula pendula 'Dalecarlica' ornäs-

björk

- Viburnum opulus 'Strömsund E' - skogsolvon
- Rosa majalis- kanelros
- Ribes alpinum -måbär
- Dasiphora Fruticosa-gruppen - trädgårdstok
- Spiraea betulifolia - björkspiraea

Förslag på lökar att plantera på utvalda platser runt om lek- och vistelseytan.

- Galanthus nivalis - snödroppar

- Crocus biflorus - bägargrokus

3. Förslag på växtlighet att plantera i grupper i området runt dagvattendammen.

- Salix caprea - sälg
- Salix pentandra - jolster
- Alnus glutinosa - klibbal
- Prunus padus - hägg
- Corylus avellana E -hassel
- Sambucus nigra - fläder
- Lonicera xylosteum Fk Åmål E - skogstry

ASKEBY

UTRUSTNING

Närlekplatsen som anläggs i området ska erbjuda en yta med basutbud för lek med fokus på barn i åldrarna 0-11 år. Utrustningen är vald med hänsyn till högt slitage och tåliga material. Därmed undviks utrustning i massivt trä. In- till den anlagda lek- och vistelseytan anläggs en pulkabacke med till- varatagna massor som ger platsen högre lekvärde på vinterhalvåret. Norr om den anlagda lekplatsen finns öppna ytor för mer vidflyftig lek. En klippt gräsyta på plan mark anläggs för exemplevis bollek.

Exempel på utrustning till närlek- platsen och den intilliggande vis-

telseytan. Sittmöbler från serien APRIL ska ha stådetlajer i galvat utförande och trädetaljer i oljad furu. För alla utrustningar gäller principen att de kan bytas ut mot likvärdigt i samråd med beställar- en.

1. Soffa med armstöd APRIL från Vestre
2. Picknickbord APRIL från Vestre
3. Tillgängligt picknickbord APRIL från Vestre
4. Grill CHILI från Skyltab. Svart kulör.
5. Skräpkorg CITY, 150 liter, platt

topp från Vestre. Galvad.

6. Exempel på självstängande grind till betesmark.

7. Klätterlekställning, Dubbeltorn med nät, från Kompan

8. Vippgunga Elefant från Skyltab

9. Vippgunga Älg från Skyltab

10. Lekhus, stort Olivia från Elverdal

11. Tillgängligt bakbord till sandlå- da från Kpln:

12. Kombogunga, fågelbogunga omkrets 120 cm och säkerhets- gungsits för yngre barn från Skyltab

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

11.

12.